

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben hához kordon:	Vidéken postai székkel:
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 ft
Fél évre . . . 6	Fél évre . . . 7.
Negyed évre . . . 3	Negyed évre . . . 3.50
Egy hóra . . . 1	Egy hóra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok kiadandók.

Hirdetések díja:

Hat h. petis sor egyazon . . . 6 kr. Bélyegdíj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 4 Nyilttér sora . . . 15

Szerkesztőség:

Az arad-ecsanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Bérmunkások jövedelkei csak jánert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Az új költségeloirányzat.

Arad, október 4.

Utóbbi cikkünkben három szempontot jelöltünk olyanokul, melyekből az új költségeloirányzat reálitása, illetőleg kedvező alakulása különösen megítélhető. Ilyenek a legutóbb lezárt államháztartási év eloirányzatával való összehasonlítás, a kiadási tételek többé vagy kevésbé gyümölcsöző természete, s végre a bevételek emelkedése vagy apadása ott, hol azok a közvagyonosodás gyarapodására vallanak, vagy a tételek oly mérsékelt összegű eloirányzása, melyek befolyása a legrosszabb esetben is remélhető.

Az első szempontot tekintve szembeötlő, hogy az új budgetben adó és jövedék címen az 1891-ik évi eloirányzathoz képest csak 7 millióval van több fölveve, holott a 91-ik év végeredményében az eloirányzathoz képest kerek 27 millió forint tiszta többlet folyt be; így tehát a 93-iki eloirányzat az adó és jövedéki bevételeket husz millióval vette fel alacsonyabban, mint a hogy a 91-iki év végeredménye alapján jogosan tehette volna, anélkül, hogy a realitás ellen csak távolról is vétett volna.

Az országvagyonosodására vall továbbá, ha az eloirányzati összeg emelkedést mutat, mert igen természetes, hogy mentől gazdagabb, hatalmasabb egy állam, annál nagyobb bevételei s megfelelőleg igényei is vannak. Ezt nézve szintén haladással találkozunk, mert míg az 1892-iki eloirányzat végösszege a rendes és rendkívüliekkel együtt 397 millió forint volt, addig az 1893-iki eloirányzat végösszege 485 millió. Azonban a közel 88 milliónyi

többletnek 77 milliója mint a valutarendezés szükséglete és fedezete csak átfutó tétel s így a budget tulajdonképeni emelkedése a tavalyéhoz képest kerek 10 millióra tehető. Ha a haladás ezen mértékét csak a rendes kiadások és bevételek összehasonlításánál akarjuk alkalmazni, akkor az idei rendes kiadásoknak kerek 7 és fél milliónyi a bevételeknek ellenben 10 és fél millióval emelkedésével találkozzunk, mely még biztosabb és kedvezőbb kritériumát képezi az egészséges fejlődésnek.

A rendes bevételek és kiadások mérlege képezvén a tulajdonképeni fokmérőjét az államháztartás alakulásának, nem utolsó kiválósága az új eloirányzatnak az, hogy az ordináriumban 24 millió fölösleg mutatkozik a tavalyi 21 millió ellenében. Egészben véve, miután ugyanazon, sőt nagyobb tartózkodással van az 1893. költségeloirányzat tervezve, mint a két előző évé, s miután az 1891-ik év zárószámadatai 35 millió felesleggel szaporították az állampénztár készletét, az 1892. év végeredményei pedig az eddigi negyedéves kimutatások szerint még nagyobb fölösleggel kecsegtetnek: nem táplálunk tulságosan vérmes reményeket, ha az 1893-iki eloirányzathoz azt a várakozást kötjük, hogy az előző két év eredményei mögött semmivel sem fog hátra maradni.

Az új költségeloirányzat tehát a rendkívül kedvező két előző évinél is tetemesen előnyösebbnek mondható már a felületes egybehasonlítás folytán is.

De ezen kedvező alakulása államháztartási viszonyunknak még szembeötlőbbé, még meggyőzőbbé válik, ha az egyes tételeket bonczolva, azok jelentőségét mérlegeljük az egyes tárczak magasságában, a közvetett adók és forgalmi intézmények emelkedő jövedelmességében és — ami a jelen eloirányzathoz a jobb jövő zálogaként már kiállamlík — a zárt állam adósságok és azok kamatainak a passzálásában.

Belföld.

Csáki Albin gróf törvényjavaslat.

Egy bécsi lap Budapestről azt a hírt hozza, hogy Csáky Albin gróf már a budget tárgyalása alatt a képviselőház elé fogja terjeszteni a részleges polg. anyakönyvekről, a vallásszabadságról s az izraelita vallás befogadásáról szóló törvényjavaslatokat, a melyek ezen hír szerint már készen vannak. A bécsi lap ezen hírt egyelőre tartózkodva kell fogadni.

Szögyény utódja.

Szögyény-Marich László ő felsége személyi körüli miniszter utódja nem lesz Zichy József gróf főispán, mint annak híre járt, hanem — írja a P. Hírlap — Huszár Károly báró képviselő, a szabadelvű párt régi és köztisztviselőben álló tagja, van ez állásra kijelölve.

Uj főispán.

A hivatalos lap tegnapi száma az alábbi legfelsőbb kéziratot teszi közzé:

A belügyminiszterium vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére:

TÁRCZA.

— Október 5. —

A karrier.

— Novella. —

Írta: Kemechey Jenő.

I.

A nagyságos urfinak a papája tekintetes ur, még pedig amolyan igazánda tekintetes ur, aki az 60-es évek idején vállra omló, kerek fésűbe szorított hajviselőnek volt a barátja, nagyszerű pipakészletét, a német bosszúságára, nyilvánosan elárverezte, a faluvégi, vályogvető cigányokat felöltöztette osztrák generális ruhába: maga pedig turi süveget nyomott a fejére, ujhelyi, fekete bolyhos gu-bát vett a vállaira s akkora sarkantyut ütött a czimáira, mint egy Pius arany.

Ezért a nagy istentelenségért azután a megyefőnök ur a tekintetes urat úgy bedutyiztatta Kufstein várába, hogy nyolcz esztendeig meg se láthatta a fia urát, aki akkor már dali ifjúvá, valóságos nagyságos urivá lett a karlsburgi nevelő intézetben, ahová Zoltán urfit, szegény mamája temetése után, a megyefőnök ur által kirendelt gyám internálta.

Azt mondják, hogy a vér nem válik vízzé. No hát ez a közmondás gyakorta sántít. Mert a tekintetes Málczay Gergely ur vére az ő csemetéjének, nagyságos Málczay

Zoltán urnak ereiben vízzé megposhadtt vízzé vált.

Amikor ugyanis a tekintetes ur Kufsteinből kikerült, azzal a figyelmeztetéssel, hogy jó lesz csöndben viselni magát s olyakat cselekedni, hogy „gutgesinnt”-té váljék: majd megütötte a guta amikor fia urát meglátta.

Ez a fia pötyögös bugyogóban, fulig erő vatermörder pille szárnyai között, azzal foglalkozott, hogy valahonnan Csehországból trombitásokat hozatott s éjszakáról-éjszakára azokkal fuvatta tele nagy harsogással a falu utcáit, szüntelen azt a dalt harsogtatva, hogy „Gott erhalte . . .”

Zoltán urfi az éjszakai harsogtatás idején nagyokat aludt az ősi kuria rezes födelű, tornáczos házában, reggelenkint pedig elvitte a putók cseheket a kálvinista templomba s ott is azt a nótát huzatta velük, úgy, hogy a jámbor kereszttyén hívő már az Isten házáat is kerülni kényszerült.

Az apjával nem akart beszélni csak németül és a tiszta kálvinista hit helyett, amelynek szabadságáért, a magyar reformáció idején, nyolcz Málczayt gyilkoltattak le a hatalom, de azért egyetlenegy Málczay sem hagyta el a familia hitét, — ez a gyerek keresztet hordott a nyakában, a pápista templomba járt térdén állva imádkozni a Máriához és faragott képek előtt reczitált római imádságos könyvekből, a helyett, hogy a Szenczy Molnár Albert zsoltárait énekelte volna.

Málczay Gergely ezeket látva megfenyegette ökleivel az eget, megátkozta az egész mindenséget s most érezte csak, hogy a Kufsteinban töltött idők szenvedésével egyszerű hideglelés ahhoz az égető szenvedéshez képest, amit most kell éreznie a fia elcsúfított testének, lelkének látásán.

Tehetetlen dühvel toporzékolt odahaza s azon gondolkodott: ne ölje-e meg saját kezével „ezt a kamaszt”? aztán golyót repített a saját agyába is.

Hanem, a ki nyolcz esztendőt töltött Kufsteinban: az nem mond le olyan könnyen a napfényről és a világosságról.

Sokáig tanakodott magában s végre is abban állapodott meg, hogy nem a fiát öli meg, hanem megöli a fiában a „veszett németet, meg a rajongó pápistát.”

Szerencsére ekkor érkezett el a 60-as évek nemzeti fellángolásának, a kurta szabadságnak sujtásos és nemzetiszín kokárdás ideje.

Szépséges új magyar nóták járták s egy vigadó fiatal kompánia úgy ellazsnakolta a cseh muzikusokat, hogy négykézláb menekültek a faluból.

Málczay Gergely pedig úgy gondolkodott, hogy a 18 esztendő fiaának a lelki kelevényén másként nem segíthet, ha csak „borközi állapotban” meg nem érteti vele, hogy szép ez a csunya világ s micsoda ölelni való

Zuber József Komárom vármegye és Komárom szabad királyi város főispánját, ezen állásától, buzgó működése elismerése mellett, saját kérelmére felmentem és helyébe Rudnay Béla országgyűlési képviselőt, volt vármegyei főjegyzőt, Komárom vármegye és Komárom szab. kir. város főispánjává kinevezem.

Kelt Schönbrunnban, 1892. évi szeptember hó 26-án.

Ferencz József, s. k.

Szapáry Gyula gróf, s. k.

A delegációk a király előtt.

A delegációk fogadtatásáról — melyről távirati értesítést hozott az „Aradi Közlöny”, a következő részleteket írják:

Bevett szokás szerint mint magyar vendégeket a magyar fővárosban, előbb az osztrák delegátusokat fogadta Ő Felsége közvetlen utánuk a magyarokat.

Az osztrák delegáció tagjait Cihymetzky báró vezette, ki beszédében különösen azt hangsúlyozta, hogy a közgazdasági érdekek ápolása és a pénzügyek rendezésére hozott áldozatok ép oly mértékben emelik az állam hatalmi állását, mint a mily garanciája a békének a hadsereg készenléte és a bekezelendően eléftétele a kulturális és gazdasági előrehaladásnak.

A magyar delegáció Tisza Lajos gróf vezetése alatt jelent meg Ő Felsége előtt. Tisza Lajos gróf Ő Felségéhez intézett beszédében azon reményének adott kifejezést, hogy az, úgy a monarchiára, mint az emberiségre nézve általában áldásos európai béke a jövőben is fenntartható lesz. Erős biztositókat látja ennek az ismert hármasszövetség változatlan fennállásában, valamint a Keleten végbemenő alakulásoknak mind jobban jobban való megszilárdulásában.

Ő Felsége válaszáat egész terjedelmében hozta az „Aradi Közlöny”.

A trónbeszéd végeztével, melyre viharos éljenzés tört ki, Ő Felsége leszállt az emelvényről a delegáció számos tagjával beszédbe ereszkedett.

Először Tisza Lajos gróf elnökhöz fordult, egészsége felől tudakozván. Ezután hosszabban beszélgetett Tisza Kálmánnal, majd Erdődy István grófhöz fordult és tőle egészségi állapota felől tudakozódott.

Ezután Hollán Ernőtől a hadügyi előterjesztésekről kérdezősködött, majd Brankovics

gyöngy dereka van a fehér cselédnek az arany paszomántos, magyar pruszlikban.

Szóval azt cselekedte meg Zoltán urfiával, amit egy apa sem szokott okos fővel megcselekedni fiával, hogy tudniillik önmaga vezette be fiát a dárídók és a vig lányok közé.

Nagy öröme szolgált aztán, mikor Zoltán urfi a tüzes nóták közepette egyszer csak valódi duhajmódon lecsapta magáról a „gérokk”-ját, derékon kapta a csaplárosné lányát s úgy megroppta vele össze vissza kalimpázó lábakkal a sebes csárdást, hogy nevetésig is de gyönyörűség is volt nézni.

A tekintetes ur még fokozta fiának ezt a „jó irányu megvadulását.” De lett is Zoltán urfiól két esztendő alatt egy olyan vármegyelumpja és nagypónteken olyan muzsikáltatást vitt véghez a faluvégi feszület előtt, hogy a római katolikus egyház kebeléből exkommunikálták; s az újabb abszolút korszakban Zoltán urfi épp úgy bekerült a „nájgebajdákba”, mint hajdan apja a „Kufsteinba”.

Málczay Gergely drága pénzen vásárolta meg azt a bilincset, amelylyel Málczától Pestig meg volt lánczolva s elhelyezte ereklői közé.

Ugy tartotta, hogy ez a bilincs a legtöbb erő ereklője — drágaságai között.

Kibékült a sorssal, az istenséggel s még a „németre” se haragudott többé, mert a fiát is elcsukatta oda, ahova becsületes igaz hazafiakat zártak el.

A nevelési rendszer használt.

(Folytatása következik.)

vics György szerb pariakával a szerb egyházi ügyekről beszélgetett a király, különösen érdeklődve a zsinati munkálatok iránt.

Most a király Samassa József egri érsekhez fordult és tőle egészségi állapot felől ezzel kapcsolatosan kérdezősködött a Kneipkuráról. Az egri érsek egészen tüzetesen elmondta a Kneip-vizgyógy módszer alkalmazását, hasznát és a király nagy érdeklődéssel hallgatta a magyarázatot.

Ezután a király Harkányi Frigyesztől megkérdezte, hogy hol nyaralt, Falk Miksával pedig a külügyi bizottság munkálatairól beszélt. Majd hosszabb megszólítással tünette ki Hegedűs Sándort s vele a közügyi zárszámadások eredményéről beszélgetett és megjegyezte, hogy most nagyon örvendeznek a hazai pénzügyek és kíváncsok, hogy tovább is így maradjanak.

Jókai Móról azt kérdezte a király, hogy hol töltötte a nyarat és most mivel foglalkozik, Apponyi Albert gróftól ismét a Kneipkuráról kérdezősködött, míg Abrányi Kornéllal a gödöllői udvari vadászatokról beszélgetett.

Miután megkérdezte a király Ugron Gáborról, hogy volt-e szárazság Erdélyben. Károlyi István grófhöz fordult és megkérdezte tőle, hogy hol töltötte a nyarat, Wármann Móról pedig a pénzügyek felől kérdezősködött.

Szerb György előtt a király igen elismerőleg nyilatkozott Wekerle Sándor és Steinbach pénzügyminiszterek működéséről.

A kolera Budapesten.

— október 3.

Az ázsiai kolérának ismét vannak újabb áldozatai a fő- és székvárosban. A barakk-kórház hivatalos kimutása szerint tegnapi éjjeli 12 óra óta másnap éjjeli 12 óráig összesen huszonkilenc kolera beteget szállítottak be az üllői-úti barakk-kórházba. Ezekkel együtt a kolera-kórházban ápolt betegek száma közel hetvenre rug. A főntebb említett 24 órában pedig kilenc haláleset fordult elő.

A betegedési esetek ismét a napszámok közt történtek tulnyomó számban. Kerületek szerint pedig az V., VI. és VII. kerület külső részeiből kerültek ki legnagyobb számmal a kolera-betegek.

Az említett időn belül a barakk-kórházba szállítottak:

Gara Erzsébet lakás nélküli munkásné, a ki beszállítása után azonnal meghalt.

Steinhauer József 32 éves kocsis.

Ujj Julianna napszámosné. Beszállították a budai barakkba, a honnan azonban, mivel kiderült, hogy nem kolera-beteg, hanem részeg, kikergették. Előbb azonban dezinficiálták.

Glatz János 40 éves napszámos (VII. ker. csengeri-utca 18. sz. a.)

Szalai István napszámos, Elek Ignác 63 éves kőműves, Pazlák József napszámos, Kóde Károly borbély, Nagy József az V. ker. Linzer-téle szeszgyárból, Török János munkás a Linzer-féle szeszgyárból, Takács Mária napszámosné Korányi tanár klinikájáról, Farkas Sándor, Füst András kocsis, Klausz Ferencz, napszámos, Kövér Róza, egy kocsis neje, Kappelmayer János napszámos, Pressinszky A. 20 éves kőműves, Babinek János 38 éves napszámos, Pfeiffer Ede 40 éves munkás, Heller Mari 34 éves szakácsné, egy ismeretlen leány, a ki a rózsá-utca 68. számú ház előtt lett hirtelen rosszul, Rudorfer Géza napszámos, Schizs János szabó.

Ezeket kívül beszállították a barakk-kórházba egy beteget, a IV. kerületi újvilág-utczából, egy a Rudolf-rakparton állomásozó hajóról két beteget, egyet az epreskert-utczából, egyet a csömöri-utról és kettőt a kis-hajtsár-utról.

Városi közügyek.

Sorrendje

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1892. évi október hó 12-ik napján d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaboknak.

1. A polgármester jelentése f. évi szeptember hóról.

2. Az igazoló választmány jelentése, melylyel az 1893-ik évben üléssel szavazattal bíró legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok megállapított névjegyzékét bemutatja.

3. Az 1893-ik évi városi költségvetés tárgyalása.

4. A tanács jelentése Dobiaschi József által a városi törzsvagyonát képező Maros parti testületből három hatasztrális holdnak eladása iránt benyújtott kérvénye tárgyában.

5. A nagymélt. vallás- és közoktatásügyi magy. kir. miniszterium intézkvénye a városi községi iskolákban a tanoncok által fizetett 15 kr járulékoknak mily alagra való fordítása tárgyában.

6. Bizottsági jelentés a város közönségének az Aradmegye által épített lovassági lak-tanyára nézve elvállalt kötelezettségei tárgyában.

7. Az ipartestület folyamodványa az iránt, hogy a helybeli kézműiparosok a pénteki hativasárok alkalmával helypénzt fizetni ne legyenek kötelesek.

8. A gazdasági szék jelentése a jövő évi kenyérszállítás iránt tartott árlejtés eredményéről.

9. A tanács jelentése a Kossuth-utcai honvédségi laktanya kiépítése iránt teendő intézkedések tárgyában.

10. A tisztviselők ügyessége jelentése Lux Mórral az utcai petroleum-lámpák világítására.

11. U. a. Wertheimer Vilmossal földhaszonbérletre.

12. U. a. Ifj. Dreichlinger Vilmossal szintén földhaszonbérletre vonatkozólag kötött szerződések jóváhagyása iránt.

13. Körművesné Kepp Mária kérvénye a szegények házában elhelyezett egyének meleg étellel ellátására vonatkozó vállalatának meghosszabbítása iránt.

14. A polgármester ur előterjesztése az 1893 és 1894 évi utépitési-előirányzat megállapítása iránt.

Arad, 1892. október hó 4-én.

Kiadta:

Intitoris Kálmán s. k.,
főjegyző.

Tanügy.

Iskolaszéki ülés.

Arad szab. kir. város községi iskolaszéke tegnap délután 4 órakor ülést tartott, melyen Salacz Gyula polgármester elnöksége alatt jelen voltak: Millig József, Jánossy Demjén, Hász Sándor, Bray Lajos, Boros Vida, Schusztér Illés dr., Remetey Fülöp Károly, Vizer Péter, Pollák Károly dr., Schöpkesz Ede, Robitsek Agost dr., Tarjányi Vilmos, Rosenberg Sándor dr., Frint Lajos, Szölösy Károly, Avarffy Ferencz, Nesnera Aladár, Brusch Alajos, Múlek Lajos dr., Barabás Béla dr., Péterffy Antal iskolaszéki tagok és Bonts Aurél iskolaszéki jegyző.

Salacz elnök az ülést megnyitván, következt a napirend.

Arad szab. kir. város közönségének határozata, az elemi leányiskola V-ik és VI-ik osztályában eddig fizetett 8 frt tandíjnak 6 frtra való leszállítása tárgyában. Tudomásul vétetett.

Arad szab. kir. város közönségének határozata, a polgári leányiskolában működő tanítónők fizetésének rendezése iránt tett javaslat el nem fogadása tárgyában. Tudomásul vétetett.

Arad szabad királyi város kapitányi hivatalának átirata, két tanuló után előírt 8 frt mult iskolai évi tandíjhátraléknak leírása iránt. Leiratott.

Hübner Lipót zsigmondházi lakos kérelme, Adolf nevű siketnéma fia után a mult iskola évről előírt 20 frt tandíjhátraléknak leiratása iránt. Leiratott.

Leopold Dávid aradi illetőségű aradi lakos kérelme, melyben a polgári leányiskola osztályaiba járó leányai után fizetendő tandíjakat, a helybeliek, egyszeres összegé-

ben megállapíttatni kéri. Kérelem teljesített.

Az iskolafelügyelő jelentése folytán Tanfő Mária községi tanítónő hetheti szabadságát kapott.

A polgári leányiskola igazgatóságának jelentése, az „Ahu Havas” féle francia nyelv-tani tankönyv behozatalának engedélyezése iránt. Engedélyeztetett.

Az iskolafelügyelő előterjesztése, a városi községi sikeknéma iskolának s az ott működő tanítónak most már végleges átvétele iránt 500 frt állandó államszegélyivel átvételt.

Aradmegye kir. tanfelügyelőjének átirata mely szerint a Kossuth-utcai és újtelepi iskolai igazgató állásoknak megtörtént betöltéséhez a maga részéről is hozzájárul, tudomásul vétetett.

A polgári fiúiskola III. osztályának párhuzamosítása szükségesnek találván a párhuzamos osztály vezetésére Kovács Vincze hivatott meg. Kovács Vincze helyére, Wéber József, Wéber helyére Maurer Mihály s Maurer helyére Schleifer Antal hivatott meg.

Dresscher Lajos nyugdíjazása folytán megüresült rajztanári állás, nem töltetett be mint ilyen, hanem bejáró tanárokkal rendes órádiakkal meghívattak Laukó Albert, Hána Alajos, Decsy Géza, Pókás Imre tanárok, továbbá Fischer Antal és Vlaszil Károly tanítók hivatott meg.

Az iskolafelügyelő jelentése, az összes községi iskolákba beiratkozott tanulók létszámáról, melyet tegnapi számunkban ismertettünk, tudomásul szolgált.

Az iskolafelügyelő előterjesztése folytán tekintettel az újtelepi iskola I. osztálya párhuzamosításának szükségességére, határozatba ment, a kapa-utcai leányiskola III. és IV. osztályainak összevonásával nyarandó tanerő segélyével behozták az amerikai rendszert, vagyis az a és b részekre felosztandó első osztály a) része d. e. 8—10-ig, b) része 10—12-ig és a) része délután 2—4 óráig vesz lezárkékot, délután 2—4-ig a b) osztály szabad, de másnap 8 kezti 8—10-ig a tanulást s délután az a) osztálynak lesz vakációja. Ezt a beosztást a tanteremhiány teszi indokolttá.

Az iskolafelügyelő előterjesztése, a női ipariskola és a templom-utcai elemi B. fiúiskola V. és VI-ik osztályában a rajztanítás eszközöltetése iránt, Dömötör László meghivatott.

Széchy Akos tanár kérelme, a polgári III. fiúosztály párhuzamosításával a francia nyelv tanításánál előállott heti 2 órai többletért 100 forintnyi tiszteletdíjnak folyósítása iránt. Folyósított.

Verner László városi községi elemi iskolai segédtanító kérelme, hat heti szabadságát engedélyezése iránt, teljesített.

Arad szab. kir. város tanácsának átirata folytán az aradi fa- és fémipari szakiskolával kapcsolatban felállított esti tanfolyamu ipari szakrajziskola elhelyezhetésére, az iskolaszék a polgári fiúiskola rajztermét és egy földszinti tantermet engedett át.

Salacz Káldi, van-e a polgári fiúiskolában célja a francia nyelv tanításának, mert ha nincs, ne tartson a város szaktanárt, hanem egy bejárót, a kinek a díjat a tanulók fizessék meg.

Remetey Fülöp Károly az intézetet olyan színvonalon akarja tartani, a melyben eddig állott s ezért, de még azért is mert, a francia nyelv ismerete a közéletben gyakran szükséges, a tanszéket megtartani ajánlja — Elfogadtatott.

Iskolafelügyelő előterjesztésére az eddigi iskolafelügyelők megbízatása a rendes választásáig kiterjesztetett.

Elnök indítványára Iraszek Lajosnak az újtelepi iskola terveiért 50 frt tiszteletdíj folyósított s ezzel elnök az ülést egyenyed 6 órakor bekezesztette.

A városi közegészségügyi bizottság ülése.

Arad város közegészségügyi bizottsága tegnap délután 5 órakor tartotta ülését a városház tanácstermében. Pollák Gyula dr. elnöklete alatt jelen voltak: Pozsgay dr. városi főorvos, Erdődy dr. ezredorvos, Rozsnyay Mátyás, Varga János, Révész Gyula, Ring, Halmay Andor, Müller Gyula, Horváth dr. Kohler

örnagy, Bartha dr. főorvos, Tisch Mór dr, Pekár Károly, Avarífy Géza, Leitner Ernő dr, Schusztér Henrik dr, Öttvös Dániel dr, Kabdebó János dr, Kronstein Vilmos dr.

Az ülés lefolyásáról adjuk a következő tudósítást:

Elnök megnyitja azt ülést a főjegyző távollétében Pozsgay dr. felolvassa a jegyzőkönyvet, melyben a járványos betegségek apadása van konstátálva.

Pozsgay dr. jelenti továbbá, hogy a fertőztelenítő készülék a hó végén megérkezik.

Schusztér H. dr. kérdést intéz a főorvoshoz, hogy miféle intézkedéseket tesz a kolera ellen?

Pozsgay dr.: Elmondja az első koleraeset lefolyását s az után történt dezinficiálás módját s a vizsgálat eredményét, melyre a kérdéses beteg ürülékének megvizsgálása után jöttek, s ebből kifolyólag azt jelzi, hogy a vizsgálat a megbetegedés milyenségét illetőleg azt állapította meg, hogy a kérdéses eset: kolera nostras s hogy ennek dacára is oly eljárást követtek, mintha valódi ázsiai kolera állott volna szemben.

Leitner dr.: a főorvos mellett szól s bizonyítja, hogy a szigorú eljárás be lett tartva, s hogy a kérdéses eset nem ázsiai kolera, mert második eset még eddig nem fordult elő.

Hosszas polemia fejlődött ki ezután a főorvos és Schusztér Illés dr. között. Pozsgay dr. elégségesnek tartja kolerabeteg ürülékének 10 %-os karbolsavval való fertőtlenítését, míg Schusztér dr. amellett szolt, hogy a már dezinficiált ürülék még el is ásandó. A polemiahoz hozzászólt még Leitner dr. is, ki elégségesnek tartja az egyszerű dezinficiálást, mire a kérdés el lett döntve.

A kiköltöztetésre vonatkozólag Pozsgay dr. jelenti, hogy a városnak már állanak rendelkezésre Gaj, Pernyáya és Újtelepen lakások. Különben is ha a járvány erősebben találna fellépni, úgy az iskolák bezáratván, azokba eszközölnék a kiköltöztetést. Továbbá jelenti 2000 kutat vizsgáltak meg s konstátálták, hogy a legegészségesebb vizű kutaz idő szerint a marosparti Simay-kut, s indítványozza, hogy hasson oda a bizottság, hogy a kérdéses kut a közönség használatára legyen bocsátva. Továbbá javasolja, hogy a bizottság ezentul hetenként egyszer, szombaton délután 5 órakor tartson ülést. Elfogadtatott. Továbbá kifejti, hogy igen czélszerű volna, ha a polgárság önfeláldozóbb részéből utoza szerint kolera bizonosokat s felügyelőket nyernének meg. Ennek kapcsán azon óhajának ad kifejezést, hogy a vasutnál egy ügyeletes orvost kellene alkalmazni, ki az érkező vonatok netalán beteg utasairól tudósítást adhasson. At-tétetik a tanácshoz.

A szegény nép élelmezésére vonatkozólag kíváncsúnak tartja, hogy ingyen népkonyha állíttassék fel, s hogy kérjék Arad nemeskeblű hölgyeit, hogy valamint tavaly a szegény tanulókat, úgy az idén a szegény népet vegyék pártfogásukba s könyöradományaikkal járuljanak a terv kiviteléhez.

Az érkező vasutak desinfcizálását Kronstein dr. jelenti, hogy azok minden érkezés után fertőzteleníttetnek.

Pozsgay dr. ezután folytatólagosan jelenti, hogy rendelkezésre áll 7 hordágy és emberek örömmel adja a gyűlés tudtára, hogy a jég készlet jól van konzerválva, s hogy az szükség esetén orvosi rendelvénnyre bárkinkek rendelkezésére áll. A jégverem a barak mellett áll.

A koleraiban elhalálozottak temetésére vonatkozólag a régebben alkalmazott eljárás lesz irányadó. A halottak szurokkal bevont koporsóban duplemat lepedőbe takarva, mésszel fertőtlenített sirban lesznek eltemetve a lehető legrövidebb idő alatt.

Végül Bartha dr. főorvos jelenti, hogy a város területén fogatosított óvítékedések a várban is megtétettek.

Ezután elnök az ülést bezárja.

Időjárás.

Légnymás: reggel 7 órakor 764.0 mm., délután 3 órakor 763.8 mm. Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 11.7, délután 2 órakor C° + 13.1. Szél irányja és ereje: reggel 7 órakor N. 3, délután 2 órakor DK. 1. Felhőzet: reggel derült, délután félderült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 9 milliméter monyörgéssel.

Vallomások.

Az emberek beszédéből következtethetjük, hogy a foglalkozásukra főleg fontos, döntő pillanatokban természetük ritkán tagadja meg önmagát. Kétségtelenül egyik legfontosabb pillanat az, midőn valaki szíve választotta előtt nyilatkozik s azt megkéri. Különböző foglalkozásu emberek különbözőképpen nyilatkoznak ilyenkor.

A diploma t a így szól: Kössünk szövetséget életünk végéig.

A katoná: Megsebztaad szívemet, legyőztél.

A szervos: Beteg a szívem, csak te gyógyíthatod meg.

A kertész: „Csak egy „igen“ szó ajkaidról s életünk útja rózsás, virágos leszén.

A kőműves: Építsük együtt kicsiny házikóinkat.

A tengerész: Vitorlázzunk át együtt az élet tengerén.

A ékszerész: Vajha a szerelem arany lánczával magamhoz kapcsolhatnánk.

A bölcs: Engedd szíved mélyét kikutatnom, hogy szemeidbe tekintve megtaláljam boldogságomat.

A szobrász: ha szíved nincs márványból, szeretni fogsz.

A pék: Akarod, hogy megosszam veled kenyereimet életünk jó és rossz napjaiban?

A halász: Szeress és mint a hal a vízben, oly boldogok leszünk.

A tanító: Járjuk ki együtt az élet iskoláját.

A tűzoltó: Szívem lángtenger, csak te oltíhatod el.

A kártyás: Muttyizzunk.

A tanár: Hadd tanítsam meg arra milyen a szerelem.

A csukrász: Ha éngődesíthetném meg életét...

A lakatos: Nálád van szívem kulcsa, most megnyitottad.

A vadász: Amor nyíla eltalált engem.

A nyomdász: Hadd nyomhassam ajkadra az első csókot.

H I R E K.

Oktober 5. Szerda. Róm. kath. naptár: Placid. — Protestáns naptár: Placid. — Görög-keleti naptár (szep-tember 23.): Sz. Iván fog. — A nap kél 6 óra 7 perczkor, nyugszik 5 óra 29 perczkor.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola. földszint.

Oktober 5—6. Ellenőrzési szemle a honvédlaktá-nyában.

Oktober 8. A tornaegyleti vívókör ünnepélyes megnyitása.

Oktober 10. Aradmegye özi évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Oktober 10. Az aradi gazdasági egylet közgyűlése délután 4 órakor a vasuti palota dísztermében.

Oktober 10. A megyei községi és körjegyzők nyugdíjintézetének közgyűlése délután 2 órakor.

Oktober 12. Aradváros október havi rendes közgyűlése délután 4 órakor.

Oktober 16. Az 1848—49-iki honvédek aradi egyletek közgyűlése.

Oktober 6.

— Meghívás. —

Arad szab. kir. város összes polgárai a 13 vértanu életéhez és dicsőséges halálához méltó kegyelettel óhajtkák az idén október 6-át megünnepelni, a tisztelet és hála adóját leróni.

Ezen nemzeti ünnepélyre, mely 1892. október 6-án, d. e. 9 órakor veszi kezdetét, — hazafias tisztelettel meghívjuk Arad város területén levő összes köz és magánhivatalok tisztviselőkarát, az összes tanintézetek tanárait, tanítóit, valamennyi egyesületet, az asztaltársaságokat, az összes iskolák tanuló ifjúságát és Arad minden lakossát.

Az aradi Kölcsey-Egyesület kegyelet bizottságának megbízásából:

Lukácsy Miklós,
b. elnök.

Sallai Béla dr.,
b. alelnök.

Kovács Vincze,
b. jegyző.

Reggel az ünnepély programja a következő:

1. Fél 9 órakor az összes testületek, társulatok és egyesületek gyülekezése a városháza előtti téren.

2. A városkaza-előtti térről a közönség háromnegyed 9 kor a gyászmise végig hallgatása végett a Minorita-atyák templomába megy. A mise tartama alatt a „Kölcsy-dalgyűjtés Fischer Antal karmester vezetésével régi magyar dalokat énekel.

3. Isteni tisztelet után kivonulás a vesztőhelyhez. Lukácsy Miklós elnök megnyitó beszédje után az áll. tanítóképző intézet ifjúságával egyesült daloskörök Kertai Edetánítóképző intézeti tanár vezetésével a „Hymnus“-t énekelik.

4. Emlékbeszéd, írta és elmondja: Sallay Béla dr.

5. „Szózat“ éneklé az egyesült daloskör.

6. Vissza jövet megállás a vértanúk szobra előtt; itt az aradi dalgyűjtés Nagysándor karmester vezetésével énekel hazafias dalokat. Lukácsy Miklós elnök megkoszorúzza a vértanúk szobrát.

— Személyi hírek, Bulcsy Jankó Lajos tábornok, honvéd lovassági dandárparancsnok, tegnap szegedről Aradra érkezett.

— A hivatalos lapból. A hivatalos lap tegnapi száma következő legfelsőbb kéziratot közli: Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán: Telecsky István dr. igazságügyminiszteri államtitkárnak a közszolgálat terén szerzett érdemeiért és Vajkay Károly a budapesti ítélőtábla volt elnökének, saját kérelmére történt nyugalmaztatása alkalmából, sok évi hű és sikeres szolgálatai elismerésül, Lipót-rendem középkeresztjéért díjmentesen adományozom. Kelt: Múrcsögben, 1892. szeptember hó 29-én. Ferencz József, s. k. Szögny László, s. k.

— A király nevenapja. Tegnap Arad középületeinek lobogódísze jelezte, hogy a legalkalmasabb uralkodó nevenapját üljük. Dél előtt 10 órára teljesen megtelt a minoriták temploma. Jelen voltak: Aradmegye tisztviselőkart Fábrián László főispán, Aradváros tisztikara Sallay Gyula polgármester, a kir. főgimnázium tanári kara Himpfner Béla, a főreáliskola tanár-testülete Boros Vida, az állami tanítóképző tanári kara Szabó József, a kereskedelmi akadémia tantestülete Abrai Lajos, a felsőbb leányiskola, tanítói Boros Janka igazgatók vezetésével. A magy. kir. pénzügyigazgatóságot Krausz József pénzügyigazgató, a kerületi tanfelügyelőséget Várjassy Árpád kir. tanfelügyelő képviselte. A templom többi részét a nagyközönség, valamint a kereskedelmi akadémia és állami tanítóképző testületileg megjelent ifjúsága foglalta el. Az ünnepi nagy misét fényes papi segédlettel Jánosy Dömjén dr. a minoriták rendfőnöke celebrálta. A templom karzatán az aradi zenekedvelők egyesülete zenélt énekel, Kertay Ede vezetésével.

— A főispáni fizetések és a népszámlálás. Az 1886: 21. t. cz. rendelkezései szerint a főispánok fizetése a törvényhatóságok kiterjedése és népessége arányához képest a miniszteri tanácsosi rangosztály két fokozata szerint állapíttatik meg, illetőleg ott, hol a törvényhatóság lélekszáma a 300,000-et meghaladja. A főispánoknak első osztályu, egyebütt második osztályu fizetés jár. A legutóbbi népszámlálás adatai szerint most már Baranya, Jás-Nagykun-Szolnok és Zala vármegyék is a 300 ezret meghaladó lélekszámú törvényhatóságok sorában foglalnak helyet s ehhez képest főispánjaik fizetése is a második osztályból első osztályúvá volt felemelendő, ami a jövő évtől kezdve közel harmadfél ezer forintnyi költségföbbletet okoz.

— Városi közgyűlés. Arad város törvényhatósági bizottsága október havi rendes közgyűlését 12-én tartja. A tárgysorozatban — melyet lapunk más helyén közlünk — fel van véve a jövő évi költségvetési előirányzat, az utépitési alap, a megyei lovassági laktanyához való hozzájárulás stb. A közgyűlésre előre figyelmeztetjük a bizottsági tagokat.

— Aradmegye állandó választmánya ma délelőtt 10 órakor és folytatólag e hó 8-án délután 4 órakor ülésezik.

— Békésmegye főispánjává — mint nekünk B. Gyuláról jelentik — ott elterjedett hírek szerint Raszner Ervin barát. Hontmegye jelenlegi főispánját fogják kinevezni.

— Október hatodika. Az aradi ipartestület előjáróságának t. tagjai tisztelettel felkértek, hogy az október hatodikai hazafias gyászünnepélyen leendő testületi részvétel céljából csütörtökön t. hó 6-ikán reggel fél kilencz órakor a testület házában tanácsstermben lehetőség teljes számban egybegyűlni sziveskedjenek. Az elnökség

— Skontrális szék a megyénél. Aradmegye számonkérő széke e hó 8-án délelőtt 9 órakor ül össze.

— Közigazgatási bizottsági ülések. Aradmegye közigazgatási bizottsága folyó hó 7-én d. e. 9 órakor ülésezik. Arad város közigazgatási bizottságának pedig ugyancsak 7-én d. u. 4 órakor lesz az ülése.

— Az államvasuti alkalmazottak helyzetének fokozatos javítása szempontjából figyelemreméltó rendszabályt vett czélba a kereskedelmi miniszter. Aként szándékozik ugyanis javítani az alkalmazottak helyzetén, hogy már a jövő évre tetemes — közel kétszáz ezer forint — összeget vett föl előléptetésekre, illetőleg ezen összeg erejéig emeli az állások számát azon fizetési osztályokban, melyekbe azon személyzet előléptetendő lesz, a melynél teginkább indokolt a fizetésnek javítása. Ugyane szempontból indulva ki jelentékenyen csökkentette a miniszter a legkisebb fizetéssel járadalmazott — hatszáz ferintos — hivatalnoki állásokat s majdnem harmadtízszáz ily állást magasabb fizetésűvé alakított át.

— Október hatodik a fővárosban. A tizenháron aradi vértanúnak emlékünnepe hagyományos kegyelettel tölti meg a főváros templomaiban. A magyar szabadságért elvérzetek lelkiüdvéért a hazafias terencezrendiek belvárosi templomában október 6-án két rekviem is lesz. Az első délelőtt 9 órakor tartják meg s ekkor Batthyány Lajos gróf az első felelős magyar miniszterelnökért fognak imádkozni, a másik rekviemet pedig délelőtt 10 órakor tartják meg az aradi vértanúkért. Ez utóbbit az orsz. honvédegyület központi bizottsága rendez s részt vesz benne több asztaltársaság és az egyetemi ifjúság is. A budapesti hazafias asztalosok osztoztörökön este 8 órakor a stáció-utczában lévő Schmitzberger-féle vendéglőben ünnepi beszéddel, énekekkel, szavalatokkal ünneplik meg a vértanúk emlékét.

— Spilka Antal aradmegyei közigazgatási gyakornokot nagy szótöbbséggel nagylaki szolgabíróvá választotta meg Csánadmegye közgyűlése. A törekvő, fiatal tisztviselő előmeneteléhez mi is gratulálunk.

— Ellenőrzési szemlék. Az aradi honvédszülőalj kötelekébe tartozó vidéki tartalékosok fölött tegnap volt az ellenőrzési szemle. Az aradvárosi honvédtartalékosok ellenőrzési szemléjét ellenben ma és holnap tartják meg a Kossuth-utczai honvédlaktanyában.

— Tisztelges József Agost főherczegnél. Pozsonyból telegrafálják: József Agost főherczeg lakásán tegnap megjelentek tisztelgesre az odaváló garnizon összes tábornokai és törzstisztjei Jelentsik Vincze altábornagy vezetésével. A tisztelgőket Jelentsik altábornagy mutatta be sorjában a főherczegnek.

— Uj-Szt.-Annai társaskör folyó hó 3-án tartott választmányi ülésében elhatározta, hogy az október 6-án a nemzet vértanui emlékére évenként tartatni szokott isteni tisztelet költségeit (8 frt) egyébb hazafias czélra fordítja. Ezen határozatához képest a fenti összeget az Uj-Szt.-Annai községi iskola könyvtára javára adományozta. Ez adományozáshoz megjellegzni óhajtjuk, hogy az iskolai könyvtár fenntartása a község joga és kötelessége, mely kötelességét a község teljesíti is, mert évenként elég tisztességes összeget irányoz elő ezen czélra; a községi iskolaszék évenként felhívja a tantestületet, hogy a beszerzendő könyvek jegyzékét állítsa össze, s azt beszerzés végett az iskola székhez terjeszse be, csak

hogy épen tanítótestület-indolentiaján melik, hogy Uj-Szt.-Annai iskolai könyvtár nincs, mert nem vesz magának annyi fáradságot, hogy a jegyzékét összeállítsa, s betérjessze. A fenti összegnek sokkal méltóbb helye lett volna, az ereklje muzeum alapjánál. — Uj sz. Anna község képviselő testülete legutóbb tartott ülésében, világító számlappal ellátott torony óra beszerzését határozta el, s czélra 1600 frtot irányozott elő. — A tanácsstermből kiszivárgott, hogy a község azért boesátkozik ily nagy költségbe s óhajtja a világító számlapot, hogy a községben utozák hosszant elterülő poshadt, halált lehelő poccsolyákat a községben esetleg megforduló járási orvos ur, s a hatósági közegek meglássák, azok eltávolításáról gondoskodjanak még mielőtt difteritisz és kolera a lakosságot megtizedelné. — Uj Szt. Annai O felsége I. Ferencz József magyarország királya nevenapja alkalmából isteni tisztelet tartatott, melyen a község előjárósága testületileg, a tankötelesek tanítók vezetésével résztvettek. Az isteni tisztelet alatt Steiner Lambert ur, Varsóból e napokban haza került gyermekzenekara működött közre; az isteni tisztelet után művészilög játszottak a „Gottterhalte“-t, melyet a község fennállva hallgatott. Figyelő.

— A pécskai szürettről ottani levelezőnk tréfas sorokat küldi: Amit nem mert megtenni a hegyalja, azt mertük mi pedig nekünk van fillokszeránk. Ot-hat év óta ott bujkál a szőlők közt s mi ennek dacára is szüretelünk. Vig szüretünk volt s noha két-három kosárral fizetett ki a termés egyesekeket, volt jó kedv, hanem magyar jó kedv és sirva vigadtunk a kintorna kinos kioldása mellett. Találkozott még hordó is a szüretnél s kinek mult évben két hordóval termelt, az idén 5-6-al vitt haza a — hóna alatt. Ugy teszünk a hordóval is, mint a sorozó bizottság a mértékekkel. Pislicsár legényseghéz készített az is a mértéket, mi meg a hordót a terméshez, hogy így többnek fessen a szőlő. Mi lehet oka az ily gyenge termésnek, nem értjük. Féreg nem bántja, kapás nem háborgatja egész éven át a tőkét. Az óles gaz a nap hevéből megvédi a fűrtöt s a barázdahátak kukoricza, futópaszuly, paradicsom, ugorka, tök stb. pótlultvénye elég árnyékot adnak s még sincs termés. Igazán már a szakszerű szőlőszet sem fizeti ki magát. Bojos Issekutz, Povázay stb. szőlője csupa kórozott, nincs benne semmi gyom és mégis van aránylag szép termésük. Látszik, hogy a természet is részrehajló.

— A kolera s az ellenőrzési szemlék. A hadügyminiszterium, tehintettel a koleraveszélyre, az összes külföldön tartózkodó katonai személyeket felmentette az ideai ellenőrzési szemléken és főrapportokon való részvétel alól.

— A vén asszonyok nyara. Elmondhatjuk, hogy az esztendőnek azon időszakát melyet elég gyöngédtelenül vénasszonyok nyarának neveznek, tegnap készöntött a világra. A napsugár megmutatta, hogy az 8 sugarai kedvesen is tudnak hizelegni, nem ugy mint a mult napok való forraló főrőségban. Oly lágyan simogattak bennünket, mint valami nyájaskodó asszony, ki a forjótól uj toilletet akar kicsirógatni az őszi szezónra. Mint avatott forrásból jelentik lapunknak, a madarak körében megindult a mozgalom, a rendes őszi kivándorlásra nézve; a fecskék, golyák mind nemsokára utra kelnek — utóbbi fajtaból azonban marad itt még néhány, amennyi elég arra, hogy a tél se szűkölködjék öröndetes családi eseményekben. A megmadártalanadó természet követi a költők utasítását és leveleit nemsokára hullatni kezdi. A vadászkompaniák már is nagy vad-pusztításra készülődnek, fűrdőből hazaatért tout Arad egészében, erőben gyarapodva munkára és — mulatságra.

— Önkéntesek tisztí vizsgája F. évi szeptember hó 22-től 29-éig folytak Szegeden az egyévi önkéntesek vizsgái, melyekben a 8. honvédgyalogezredtől is hét egyéves önkéntes vett részt, névszerint: Putnik Béla, Bekerán Milutin, Hernefeld Gyula, Besser János, Felsér Alfréd, Barbosz Géza Bozán Döme. A vizsgát jó eredménnyel tették le.

— Üzleti körlevél. Karátsónyi Antal körlevélben tudatja, hogy az általa eddig „Tones F. és Társa“ czég alatt folytatott s a fekete kutyához címzett gyógy-, fűszer és gyarmat áru üzletét, melyet a volt czégtárs elhunytá óta, mint egyedüli tulajdonos beltag eddig a fenti társas czég

alatt a saját számláján folytatott, csonkítatlan tökével, saját neve, **Karátsonyi Antal** törvényszéki legbejegyzett özég alatt fogja tovább vezetni.

— **A gőzépkezelők és kazánfűtők, aradi vizsgáló-bizottságának a folyó évi Október havi vizsgálata** 13-án fognak megtartani. Jelenkezni lehet 12-én déli 12 óráig az aradmegyes m. kir. állam építészeti hivatalnál.

— **Megint ebmarás.** Tegnap reggel a Demeter-utczában **Szijjártó Péter** ebe megmarta **Varga Mari** nevű 14 éves varróleányt. Az eb a gyep téren állatorvosi megfigyelés alatt áll. A megmarta leányt az első orvosi segélyben **Tisch Mór** dr. kerületi orvos részesítette.

— **Névmagyarosítás.** **Nichtenhauser Bernát** aradi illetőségű ugyanottani lakos saját, valamint kiskoru **József fia** vezetőknévénél „Nádor“-ra kért átváltoztatása, belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

— **Szenzációs elfogás történt** mint lapunknak Temesvárról írják, az ottani vásártéren. A rendőrség ugyanis több szegedi és hódmezővásárhelyi csendőrtiszt megkeresésére, kik e czélból jöttek Temesvárra a vásártéri cédula-hárban, a hol a ló- és marhajárlatokat állítják ki, elfogta az ott felügyelő **Úti Zsigmond** nevű várcsi írodaszolgát, mivel kiderült hogy ő a délvidéki, csongrádi, szegedi és aradi hírhedt lóköltőknek évek óta 5-10 frtjával szállított kitöltetlen járati úrlapokat, melyeket aztán a tolvajok a lopott jószág szerjnt szépen teleírtak. A csendőrség már régen nyomára jött ez füzelmeknek de bizonyítékot csak most tudott szerezni, a mikor néhány ismert tolvaj kiknél a lopott lovakat megtalálták, egész szemtelenül előmutatva a megfelelő járlatot, melynek adatai a ló-jelleivel teljesen megegyeztek. Mindjárt gyanus volt, hogy valamennyi utlevél a temes jegyzőség aláírását viseli s ki is vallották aztán a tolvajok, hogy az úrlapokat „Zsiga bácsi“ szállítja nekik Temesvárról, a ki pedig nem volt más, mint **Úti Zsigmond** városi hivatalszolga. Ennek nem eshetett nehezére a lebélyegezés végett kezére bízott úrlapokból néha-néha egyet kettőt félretenni s úgy nem látszik, hogy több év óta füzte a mesterséget. A vizsgálatot ez ügyben még folytatják.

— **Verekedő szerelmesek.** Baj az, mikor az asszonyt senki sem szereti, de nagyobb baj, ha sokan szeretik. Ez az igazság teljességgel be **Kovács Lonke** czinos cigánynymphán is öt hárman szerették. Egyszerre rontottak a lakására — nyilatkozni s mikor Lenke rájuk szólt, hogy csak egyenként beszéljenek egyszerre, a szerelmesek rárohantak, legyűrtek, megtaposták és elverték. A három imádót **Kovács József**, **Hegedűs György** és **Rácz Mihály** személyében kísérték át a járásbíróshoz.

— **Suba. Stefánovits Dömének** elveszett a subája. A rendőrség **Czene Éva** koldusszáznynál találta meg s kérdőre vonta.

— **Találtam Radnáról jövet kapitány uram** — anzagolt a vénasszony — s azt hittem, hogy nem természetes, hanem csak „vadásza“ s köszönjék meg, hogy visszaadtam.

— **A kapitány köszönete** 48 órai kóterban van kifejezve.

— **Ebre bizott ház.** **Beljung Anna** cselédleány kilépve **Ernyei Gyula** szolgálatából összeszedte a ruháit s elindult a cselédkönyvének átvételére. Mikor a zsinagógához ért, hozzácsatlakozott egy másik cselédleány, a kivel ismeretséget kötve, reabizta a ruhaneműit, ő pedig bement az őz-utca 2-ik számú házába a könyvéért. Mire visszajött, nemcsak kísérőjének volt hült helye, de még a csomagjának is. A rendőrség tegnap délben előkerítette az eltűnteket s a tolvaj leányt **Balog Julcsa** személyében lakát alá tette.

— **Pályázatok.** Postamesteri állásra **Szent-Miklós**on, 3 n. alatt. Postamesteri állásra, **Legyes-Bénye** 3 h. a. **Bánffyhyunyadi kir. járásbírósnál** végrehajtói állásra, 2 h. a. **A kaposvári m. kir. adóhivatalnál** VI. osztályu adótisztai állomásra 14 nap alatt.

H y m e n.

Radenich József, az arad-csanádi egyesült vasutak egyik szorgalmas tisztviselője, tegnap délután fél 6-órakor esküdt örök hűséget a miniriták templomában öv. **Filtinger**

Józsefné uruó kedves leányának **Lajza** kisaszonnyak.

Müller Albert Károly gyoroki lakos jegyet váltott **Kócsa** a **Juliska** kisasszonnyal.

Egyletek, Társulatok.

— **A Kölcsey-Egyesület ülése.** A Kölcsey-Egyesület tegnap délután **Varjassy Árpád** elnökle alatt ülést tartott, melyen **Barabás Béla**, **Haslinger Ferencz**, **Kovács Vince**, **Laukó Albert** és **Lendvai Sándor** voltak jelen: Elnök az ülést megnyitva, bejelent, hogy a szabadságharczi muzeum folyó hó 6-án fog megnyitni: Olvastatott a rendes és rendkívüli választmányi ülésekről és a szabadságharczi muzeum fejlődéséről és az arra vonatkozó elismerő nyilatkozatokról szóló titkári jelentés. A pénztár állapota szeptember havi 7 frt bevétel és **Dessewffy püspök** 100 frt alapító tagdíjával, valamint 75 frt kiadás leszámításával 5811 frt 41 kr. A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után új tagokul felvételtek **Ofner Samu**, **Neuman Andor**, **Szauer Mihály**, öv. **Herczog Józsefné**, **Kárpáthy Grácia**n, **Groszman Gyula**, **Lengyel Lipót** és **Lurza János**. Ülés végén az elnök bemutatta azt a zászlót, a melylyel **Jhász György** a Vöröstoronyi szorosban az oroszok ellen harcolt s melyet **Hentaller Lajos** s illetve **Barabás Béla** dr. orsz. képviselők útján **Kosuth Lajos** küldött a muzeumnak.

— **Meghívó.** Az aradi dalegylet működő tagjai felkérnek, hogy október 6-án reggel 8 órakor **Bavasz Imre** egyleti elnök lakásán (Teleky-utca) pontosan megjelenni sziveskedjenek honnan testületileg történik a felvonulás a városháza elé. A z elnökség.

— **Az aradi első Concordia betegsegélyző és tometkezési egylet** tagjai ezennel tiszteletteljesen felkérnek, miszerint sziveskednének f. hó 6-án d. e. 8 órakor az egylet helyiségében (Szt-Pál u. 4. szám) megjelenni, a mely alkalommal onnan az egylet az október 6-iki ünnepélyre testületileg fog kivonulni. Arad, 1892. okt. 4-én. **Klein Ignác**.

Színház.

Francillon.

Néhány gyenge szerep nem tudástól tekintve (hogy kik voltak benne a mesterek, nem akarjuk még most elárulni) a szinlap szerint „j e l e s“-nek klasszifikált **Dumas**-szinmű, a **Francillon**, kellemesen szórakoztatta tegnap a már kissé telni kezdő házat.

Haraszti **Hermin** öntudatos alakításban, nemes pátnossszal és szépen játszott meg a ezimszerepet. Nyílt jelenetekben is megtapsolták.

Pethes Riverolles gróffjáról szintén elismerőleg szólhatunk. Hangjával mérsékeltent bánt s ez mindjárt nagyobb természetességet s valószínűséget kölcsönzött érzelmfésítésének.

Smithné Follinuszné ban kitünő ábrázolóra talált.

A többi szerep jobbára ismert kezekben volt. Legfeljebb **Tárnoky Gizit** említjük még fel, a ki a kedves és rokonszenves **Anotte**-nak mutatkozott ez alkalommal is.

— **Színházi hírek.** Ma szerdán **Somlóné Vadnay Vilma** fellépteül A madarász nagy operette adatik. E közkedveltségű operetben új szereplők lesznek még **Pósfay Ella** (Mária fejedelelnő) és **Sziklai (Csörasz báró)** ki e szerepében a népszínháznál is előnyösen mutatkozott be. Holnap csütörtökön október 6. az aradi vértanuk emlékének ünnepén II-ik **Rákóczy** adatik. Az estének érdekességet kölcsönöz **Bátori Ilona** első fellépte, ki is az előadást megelőzőleg **Abráynak** az **Idegen** című költeményét fogja elszavalni.

— **Tiszai Dezső**, a kassai színház igazgatója, Aradon tartózkodik.

— **Petőfi és Bem**, az október 6-ára disz-előadásul kitűzött darab, mint halljuk, elmarads helyette II-ik **Rákóczy** **Ferencz** fog s ága kerül szinre. — **Tiszai**, mint már írtuk, pályázni fog az aradi

színházra s nagyon valószínű, hogy a jövő szezonban már ő lesz az igazgatónk, mert nagyon számbavehető pályázó elsőrendű, kitűnően szervezett társulata van, melylyel két év óta **Kassán** játszik.

— **Vedres Gyula**, színtársulatunk jeles tagja mint részvétellel értesülünk, súlyos betegen fekszik.

IRODALOM.

— **A Magyar Szalon** októberi füzeté meglepően fényes kiállításban és igen érdekes tartalommal jelent meg. A kitűnően szerkesztett folyóiratban versenyre kél valamennyi nevesebb poétánk, dalolván egy témáról: **Margitról**. A költemények sorozata elébe **Rákosi Viktor** írt józsu bevezetést. Ő írja: „A téma egy. Ez a név: **Margit**. Est énekelik végig a mi poétáink s mindenki meg fogja ott találni a maga kedves költőjét. Édes, bus, könnyű hangokon szól a dal, hazai **Margit**aink nagy gyönyörűségére, akik máttól fogva feljebb fogják hordani mindenestre pisze orrocskáikat, mint a **Katinkák**, **Olgák** és **Mariskák**.“ **Margitot** megdalgolják: **Abrányi Emil**, **Barna Izidor**, **Jakab Ödön**, **Dömötör Pál**, **Lauka Gusztáv**, **Makai Emil**, **Prém József**, **Varsányi Gyula**, **Seress Imre**, **Lipcsy Ádám**, **Szalay Fruzina**, **Bartók Lajos**, **Szavay Gyula**, **Heltai Jenő**, **J. Virág Béla**, **Dengi János**, **Pap Zoltán**, **Endrődi Sándor**, **Ignotus**, **Zempléni Árpád**, **Erdélyi Zoltán**. A füzet egy sereg közleményen és pompás kivitell képen kívül egy teljes regényt, a **Gabriele D'Annunzio** „**Giovanni Episcopo**“-ját is tartalmazza, melyet **Szasa Tamás** fordított kitűnően.

Törvényszék.

— **Egy vásott kölyök** miatt. **Tyukody Bálint** tekete-gyarmati lakos udvarára különös előszeretettel dobálódzott szomszédasszonyának öv. **Kutasi Bálint**nének az unokája. Egyszer épen akkor hajigált a vásott kölyök, mikor **Tyukody** gazdának rossz kedve volt. Felbőszült, el akarta verni a gyereket, de az megszaladt, a mi még jobban felingerelte **Tyukody** t. Ektelen káromkodásban tört ki, a mire aztán a szomszédasszony is reakontrázott. **Tyukody** ban egyszerre felforrt a vér s le akarta kaszálni az öreg asszony fejét, de az idejében kezét emelt s így a kasza eltörte a védelemre emelt jobbát. Ezért a dologért állott tegnap az aradi törvényszék előtt **Tyukody Bálint**. A törvényszék büntető tanácsa (elnök: **Ott Rubay**, szavazó bírák: **Steinitzer** és **Köller**, ügyész: **Farkas dr** és jegyző **Sipos Sándor**) vádlottat 10 havi börtönre ítélte. Az elítélt felebbezett.

— **Befejezett vizsgálatok.** **Ursioz Vazul** vizsgálóbíró befejezte az aradi és gyulai cigányok közt júliusban folyt kenyérharc ügyében a vizsgálatot s úgy ezt, valamint a **Némethy Sándor** vasuti munkás halálos balesete ügyében befejezett vizsgálat iratait indítványtétel végett az aradi kir. ügyészséghez tette át.

Táviratok.

A király nevenapja.

Budapest, október 4. (Saj. tud. táv.) Ő felsége nevenapját különös fénnel ünnepelte ma meg a zászlódiszbe öltözött fő- és székváros. Budapest összes templomaiban hálaadó isteni tisztelet volt. A főmise a budai helyőrségi templomban volt, melyen megjelentek a politikai élet összes kitűnősegei s melyen **Vaszary Kolos** pontifikált. Mise után a miniszterelnöki palotában gratulációkat fogadtak.

Minisztertanács.

Budapest, okt. 4. (Saj. tud. táv.) Ma délben minisztertanács volt, mely a z elkeresztelési kérdéssel foglalkozott.

Miniszteri kombinációk.

Budapest, okt. 4. (Saj. tud. táv.) A király személye körüli miniszterium küszöbön álló megüresedése alkalmából kombináció kombinációt ér. Azonban egytőle egyig valótlá-

n o k. Huszár Károly bárót kombinálja a „Pesti Hírlap”. Ez sem igaz, sőt még csak szó sem volt Huszár Károlyról. Zichy József főispán volt egy ideig kombinációban, de aztán elejtették.

A dolog ma úgy áll, hogy Szögyény-Marich László október végén, vagy legkésőbb november elején foglalja el a berlini osztrák-magyar nagykövetségi állást.

A király személye körüli miniszteriumot addig, amíg Szögyény utódát kinevezik, valószínűleg Szapáry Gyula gr. fogja vezetni, a ki bár két miniszteriumot vezet, kénytelen lesz ideiglenesen azt a funkciót is magára vállalni.

Lukács Béla és Jókai Oraviczán.

Budapest, október 4. (Saj. tud. táv.) Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter pénteken Oraviczára utazik. Vele vannak Jókai Mór, Harkányi Frigyes és Bessenyei Ferencz országgyűlési képviselők. Jókai Mór kerületét látogatja meg ez alkalommal és választóit vasárnap fogja üdvözölni Oraviczán. A kereskedelemügyi miniszter megtekinti ebben az útjában a környékbéli ipartelepeket.

Kolera.

Budapest, október 4. (Saj. tud. táv.) A barakkokba ma estig 12 új beteget vettek fel, az összes kórházakban 55 kolera-beteg kezeltetik. Ma 6 beteg gyógyultan elbocsájtott.

Budapest, okt. 4. (Saját tud. táv.) Kolerában dél óta két halálozás történt. Ejjéltől este 6 óráig 16 beteges és 11 halálozás volt. A jelenlegi létszám a pesti barakkban 60, a budaiban 2.

Egy vámszedő — mint csaló.

Temesvár, október 4. (Saj. tud. táv.) A rendőrség elfogta Precz Miklós pancsovai vámszedőt, ki egyik külvárosi nyomdában több ezer vámcédulát csináltatott, hogy azokkal Pancsován a jövedéket megcsalhatta, mikor elfogták, a mustrának hozott eredeti vámjegyeket a nyomdász kezéből kiragadta s elnyelte.

Távlovaglás.

Berlin, okt. 4. (Saj. tud. táv.) A bécs-berlini távlovaglásban résztvevő tisztek közül Miklós Aladár 16-ik huszárezredbeli főhadnagy Marcza nevű lován délelőtt 9 óra 30 perczkor érkezett. A nagy utat 74 óra 20 percz alatt tette meg. Scherber hadnagy 11 óra 49 perczkor, földvári Schmidt Károly egy óra 21 perczkor érkezett ide.

Iskola összeomlás.

Páris, okt. 4. (Saj. tud. táv.) A tarbesi iskola beszakadása alkalmával közel száz ember járt szerencsétlenül. Hárman meghaltak, tizen súlyosan megsebesültek. felépülésükhöz kevés remény van.

Közzgazdaság.

Uj-aradi gabnavásár.

— Saját tudósítónktól. —

Uj-Arad, október 4.

(S. ss.) A mai hetipiaczon lanya előirányzat mellett elkelt:
Buza 4000 mm. 6.60—7.10 frtig.
Rozs 450 mm. 5.70 frtig.
Zab 70 mm. 5.20—5.30 frtig.
Ó-Tengeri 250 mm. 4.10—4.15 frtig.
Tengeri (új) 1500 mm. 3.20—3.40 frtig.
Tengeri (csöves) 200 mm. 4.30—4.35 frtig.
2 métermázsánként.

— Uj tengerinek soronkívüli elszállítása a m. kir. államvasutakon. Vett értesítés szerint a m. kir. államvasutak igazgatósága a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak az érdekeltektől kikötés érdekében kiadott rendelete folytán azon intézkedést léptette életbe, hogy új tengeri és tengeri akár zsákokban akár ömlesztett állapotban (ala riuféssza) kerüljön feladás-hoz f. évi október hó 15-től visszavonásig, de legkésőbb jövő évi február hó utolsó napjáig, minden egyéb kocsirakomány árú előtt első sorban szállítassék el.

Aradi pénztáratok forgalmi kimutatásai.

Az aradi első takarékpénztárnak forgalmi kimutatása 1892. szept. hóra.

Betételek.			
Álladék a múlt hó végén	3864.872.26		
Betételek a folyó hóban	190.077.65	4,054.949.91	
Visszaft. betétek f. hóban		208.564.78	
Álladék a folyó hó végén		3,846.385.18	
Levonások.			
Tárolásállomány m. hó vég.	1,408.427.04		
Levonások f. hóban	371.061.21	1,774.488.25	
Bejárt folyó hóban		253.276.48	
Tárolásálladék f. hó végén		1,521.211.82	
Előlegzetes kifizetésekre.			
Raktárállomány m. hó vég.	531.142.67		
Előlegzetes folyó hóban	63.848.15	594.985.72	
Beváltatott folyó hóban		61.710.—	
Raktárálladék f. hó végén		533.275.82	
Jelzálogos kölcsönök.			
Álladék múlt hó végén	1,811.435.—		
Új kölcsönök folyó hóban	5.000.—	1,816.435.—	
Törlesztetett folyó hóban		30.920.—	
Álladék folyó hó végén		1,785.515.—	
Pénztárforgalom.			
Pénztárkiosztás m. hó vég.	60.081.18		
Bevételek folyó hóban	701.283.20	760.365.38	
Kiadások folyó hóban		713.119.16	
Pénztármaradvány f. hó vég.		47.246.22	

Kelt Aradon, 1892. szept. 30-án.

Az igazgatóság.

Az aradmegyei takarékpénztár forgalmi kimutatása 1892. szept. haváról.

I. Betételek.			
Álladék múlt hó végén	—	frt 3,823,957.17	
Betételek folyó hóban	—	284,480.68	
Visszaft. betétek f. hóban	—	289,455.85	
Álladék folyó hó végén	—	38,189.82	
II. Levonások.			
Váltótárolás-álladék múlt hó végén	—	frt 2,124,582.08	
Levonások f. hóban	—	801,672.51	
Váltótárolás-álladék f. hó végén	—	1,322,909.57	
Bejárt váltók múlt hóban	—	899,934.38	
Váltótárolás-álladék f. hó végén	—	frt 2,026,820.16	
III. Előlegzetes kifizetésekre.			
Álladék múlt hó végén	—	frt 1,315,734.85	
Előlegzetes folyó hóban	—	625,485.80	
Törlesztetett folyó hóban	—	2,105.—	
Álladék folyó hó végén	—	frt 1,584,518.33	
IV. Jelzálogos kölcsönök.			
Álladék múlt hó végén	—	frt 692,189.84	
Előlegzetes folyó hóban	—	5,050.—	
Törlesztetett múlt hóban	—	2,105.—	
Álladék folyó hó végén	—	frt 695,084.84	
V. Pénztárforgalom.			
Álladék múlt hó végén	—	frt 48,664.47	
Bevételek folyó hóban	—	1,953,256.65	
Kiadások múlt hóban	—	1,926,744.12	
Pénztári álladék folyó hó végén	—	frt 75,177.—	

Arad, 1892. okt. 1.

Az igazgatóság.

Szeszűzlet.

— Október 4. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 51.—, kicsinyben 52.50 hordó nélkül, per 100 liter % beletérve 35 frt fogyasztási adót.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén

Budapest, 1892. október 4.

Magyar aranyárjárdék 6%	—
Magyar aranyárjárdék 4%	112.35
Magyar papírjárdék 5%	100.50
Magyar vasúti kölcsön	120.50
Magyar keleti vasúti államkötvény I. kibocsátás	—
Magyar keleti vasúti államkötvény II. kibocsátás	—
Magyar keleti vasúti államkötvény III. kibocsátás	117.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	—
Magyar földtehermentesítési kötvény záradékkal	—
Temes-bánati földtehermentesítési kötvény	—

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, okt. 4. d. u. 5 óra.

Gabona	F a j	Irány- zat	100 kilogramm frt
Buza	bánsági	lanya	7.25—7.80
	tiassavidéki	„	7.35—8.05
	pestvidéki	„	7.30—8.—
	fehértómezei	„	7.35—8.—
	bácskai	„	—
Rozs	—	csend.	6.45—6.70
Árpa	takarmány	lanya	5.90—5.50
	égetni való	„	5.70—6.20
Zab	—	szilárd	5.55—5.85
Tengeri	bánsági	csend.	4.45—4.90
	másnemi	„	4.85—4.90
Káposzta-repoze	—	csend.	11.20—11.50
Kéles	—	csend.	4.55—4.75
Buza	tavaszi	lanya	7.44—7.46
	június 1892	„	7.76—7.78
Tengeri	máj.-jun. 1892	lanya	4.82—4.84
	szept.-okt. 1891	„	5.01—5.11
Zab	őszre	lanya	5.42—5.44
	aug.-szept. 1891	„	5.60—5.64
Káposzta-repoze	—	lanya	—

Szerkesztői üzenet.

S. ss. Az október 2-iki tudósítást megkésze kaptuk, ezért maradt ki.

Aradvárosi

Evadérlet
5. szám.

színház.

Havibérlet
5. szám.

Szordán, 1892. évi október hó 5-én:

A madarász.

Uj operette 3 felvonásban. Írták: Weisz M. és Held L. Fordította: Fáy J. Béla és Reiner Ferencz. Zenéjét szerkesztette: Zeller Károly.

Kezdeté 7 órakor.

Idegenek névsora Aradon.

— Október 4. —

Fehér Kereszt szálloda: Ifj. Granichstäden arany-műves, Bécs. Winkler Vilmos mérnök, Bécs. Balcar Jaromér magánzó, Prága.

Vass szálloda: Czárán Gyula birtokos, Seprős. Dr. Ruzsits György ügyvéd, N.-Kikinda. Zaránd János hivatalnok, Szt.-Anna. Weisz Adolf ékszerész és neje, Budapest.

Nádor szálloda: Tammal Géza jegyző, Facset. Piek Sámuel kereskedő, Petrozsény.

Három Király szálloda: Verik János birtokos, Dombiratos. Székési N. jegyző, Dombiratos. Zaránd Gyula jegyző, Kisindia. Bogdán János esperes, Komlós. Petkovits István birtokos, Borsajenő. Kélnér Ferencz géplakatos, Rakovól.

Arany Kulcs szálloda: Früggyer Imre jegyző, Soborsin. Sárpatka J. intéző, Mezöhegyes. Nikolits Péter szűrszabó, Perjámos.

Vasúti szálloda: Freind Marcus, Bánkut. Blaskovich Béla mérnök, Budapest.

Felelős szerkesztő: Várhelyi Béla.

Nyíltér.*

Az aradi polgári takarékpénztár

(Minorita-palota, földszint)

kölcsönöket nyújt ház és földbirtokra

bekebelezés mellett, 18 évi törlesztésre, 100 frt tartozás után évi 9%, frt tőke és kamat együttes fizetése mellett; 38 évi törlesztésre 100 frt tartozás után évi 7 frt tőke és kamat együttes fizetése mellett, vagy 6% kamatra a tőkének tetszés szerinti időben való törlesztése mellett. Fennálló kölcsönöket kedvező feltételek mellett convertál.

A kölcsönügyletek gyors és előzékeny lebonyolítása biztosított.

710 7—10

Az igazgatóság.

* E rovat alatt közlötték nem vállal felelősséget a szerk.

Hazánk kedvelt és rendkívül szénsavdus

Szántói savanyu vize

kapható a kutkezelőség által megszabott igen előnyös árakon az aradi raktárban

Flamm Lipót szállítónál,

valamint az összes fűszerkereskedésekben és vendéglőkben.

!! Kérjünk csak Szántói fröcsösöt !!

424 34-35

Hirdetmény.

Az aradi kerületi betegsegélyző pénztár igazgatósága az 1891. évi XIV. t.-cz. alapján megalakulván, működését az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában lévő iroda helyiségében folyó évi október hó 1-én megkezdte.

A midőn ez az aradvárosi és a pénztár kerületéhez tartozó (Arad, Pécska, Elek és radnai szolgabírósi járások) összes iparosoknak, kereskedőknek, gyári munkások, szolgák, cselédek és egyéb munkásoknak, nemkülönben, mind azoknak tudomására hozatik, kik ezen nemes célú intézmény egyrészről erkölcsileg támogatni kívánják, más felől mi t önként belépő tagok annak jótéteményeit élvezni óhajtják egyszersmind értesítettnek, hogy a beiratkozások, a fent kitett helyen naponta eszközölhetők, valamint mindennemű felvilágosítások bármikor a legnagyobb készséggel megadatnak.

Tisztelettel

749. 2-3.

Walder Gyula
igazgatósági elnök.

754-1892 gazd. sz.

752 1-3.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a jelenleg Hercz Hermann által haszonbérben tartott 34^{18/1100} holdnyi versenytéri földnek f. évi október hó 1-től további 6 évre bérbeadása iránt folyó év október hó 10-én d. e. 10 órakor árverést tart. Kikiáltási-ár holdanként évi 20 frt 75 krajt haszonbér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverést megelőzőleg nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek, a gazdasági tanácsnoknál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1892. évi október 2-án tartott üléséből.

Kiadta:

Lócs Rezső,
aljegyző.

12185 | 892.

751 1-3

Végzés.

Miután Arad város területén a szarvasmarhák közt f. évi szept. 11-én felmerült száj és körmőfájás a t. polgármesteri hivatal 1845 | 92. sz. végzése folytán a kapitányi hivatal 11208-92. sz. végzésével járványosnak mondatván ki és határozat rendeltetett el, azon járvány befolyásáról az állatorvosok végjelentése szerint a beteg állatok mind felgyógyultak, a felgyógyulástól számított 8 nap alatt ily betegülési eset elő nem fordult.

dult, a fertőtlenítés az állatorvosok felügyelete alatt megtörtént, az 1888. évi VII. t.-cz. fogantatására 40000-888. sz. a kibocsátott magas ministeri rendelet 225. §-ában előírt felülvizsgálat kedvező eredménnyel megtartott, ennek folytán a t. polgármesteri hivatal mint II-odfoku állategészségügyi hatóság 1889. sz. végzése alapján a hivatkozott 11208. sz. végzéssel elrendelt határozat feloldatik és úgy az állat mint takarmányra nézve a szabad forgalom helyreállítatik. Arad, 1892. október 3-án.

A főkapitány ur távollétében:

Nyáry Béla,
alkapitány.

M. kir. államvasutak Debreczeni Üzletvezetőség.
23756 szám I/c. 1892.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége az 1893. évben esetleg további két éven át saját vonalai egy részére szükséges csepű, faggyu, jute fonál, kőolaj, kétszer finomított vulkán kenő olaj, tisztított ásvány olaj, yzers vulkán kenő olaj, tisztított kender és rézgálicz szállítását biztosítani óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb f. évi október hó 20-én déli 12 óráig benyújtandók, a bánat pénz pedig f. évi október hó 28-án déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek s a szállítandó mennyiségek valamennyi üzletvezetőségnél megtekinthetők illetve megtudhatók.

Ezen feltételek a debreczeni üzletvezetőség által díjtalanul kiszolgáltatnak esetleg kívánatra posta útján megküldetnek.

Az általános és különleges szállítási feltételek szintén megtekinthetők valamennyi üzletvezetőségnél, ezek csak a megállapított árak lefizetése mellett szerezhetők meg a m. kir. államvasutak igazgatóságának nyomtatványtárától (Budapest Andrassy-ut 73/75 sz.).

Az általános feltételek ára 25 kr., a különleges feltételek példányonként 15 kr.

Debreczen, 1892. szeptember hóban.

Az üzletvezetőség.

11765 | 892.

742 3-3

Hirdetmény.

A nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak f. évi szeptember hó 7-én 58692. sz. a. kelt körrendeletével a sertésrágya vasuton való szállításának szabályozása tárgyában 1889. évi június hó 7-én 23122. sz. a. kiadott rendelet 4. és 5. pontjában foglalt és még ugyanazon évben módosított határozmányát egész terjedelmében fennállónak s annak a további intézkedésig való újbóli alkalmazását rendelvén el, minőfogva közhírré teszem, hogy a sertésrágya tulajdonosok, illetve sertésszállás birtokosok kötelesek a vasuton elszállított sertés trágyájukat a melegebb időszakban az esetre, ha az a vasut mellől 8 nap alatt a rendeltetési helyre el nem távolíttatnék, avagy ha a trágya gyűjtő helyen rakatnék le, ahol bizonytalan időre fekve maradna, nemcsak 5 cm. vastag földréteggel betakarni, hanem előbb a sertés trágyát 0.50, 1.0 mtr. mélyre ástott s mint egy 90

Nyomtatott az „Aradi nyomdatársaság” könyvnyomdájában.

mtr. széles gödörbe elhelyezni, szalmával befedni és ennek megtörténtével azt 5 cm. földréteggel betakarni.

Miről az érdekelteket azon hozzáadással figyelmeztetem, hogy a jelen rendelet pontos végrehajtását saját közgeimnél fogom ellenőriztetni s a netáni mulasztokat az 1876. XIV. t.-cz. 7. §-ában előírt pénzbírsággal sújtandó.

Kelt Aradon, 1892. szeptember 23. a város kapitányi hivatala, mint I-ső foku egészségügyi hatóság.

Sarlot

főkapitány.

10916 | 892.

Hirdetmény.

Bettelheim Manó aradi lakos a várostól haszonbérben birt földterületen egy gazdasági szeszyár felállítására telepengedély iránt folyamodván, az 1884. XVII. t.-cz. 27. §-a értelmében a helyszini tárgyalás f. évi október hó 1-ső napja d. u. 3 órája kitézetik a melyre az érdekeltek ez uton és meghívotnak azon észrevétellel, hogy a telep tervrajza a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál f. évi szeptember hó 30-ig mindenkor a hivatalos órák alatt betekinthező s a netáni észrevételek ugyanott írásban, előszóval pedig a helyszini tárgyalás alkalmával megtehetők, mert ha ilyenek nem emeltetnek s ha egyébként köztekintetek gátolólág fel nem merülendnek a telepen edélya mondot törvény 30. §-a rendelkezéséhez képest ki fog adatni.

Kelt Aradon, 1892. szeptember hó 16-én, a város kapitányi hivatala mint I-ső foku iparhatóság.

Sarlot

főkapitány.

15539 | 892.

736 3-3

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönségének 1892. évre vonatkozó költségeloirányzat a tanácsnak és a hármass bizottságnak véleményes jelentése, ugy a bevétel és kiadás tételeit felvilágosító mellékletek a f. év szeptember hónap 24-ik napjától kezdve folyó évi október hónap 8-ik napjáig bezárólag a tanácssteremben közszemlére kitétetik.

Szabadságában áll azt az adózó polgároknak megtekinteni és arra észrevételeiket a folyó évi október 13-án tartandó rendes közgyűlés előtt 4 nappal a tanácshoz beterjeszteni.

Arad, 1892. szeptember 23.

Arad sz. kir. város tanácsa.

12039-1892.

Hirdetmény.

A város területén ismét egy kutya kóborolt és két embert és kutyát megmart, kiirtatván, bonczolás alkalmával rajta a veszettség állapítatott meg, ennek folytán a kutyáknak szájkosárral ellátása vagy kötve tartása iránt f. é. 11017. sz. végzéssel folyó évi október hó 15-ig terjedőre elrendelt intézkedés joghatálya szeptember 29-től november 8-ig terjedő 40 napra meghosszabbíttatik.

Erről a lakosság azzal értesítettik, hogy a fent meghatározott idő alatt szájkosár nélkül az utcán talált kutyák elfogatni és a gyeptéren megsemmisíteni, a tulajdonosok pedig pénzbüntetéssel büntetettetni fognak.

Aradon, 1892. szeptember 29-én.

főkapitány ur távollétében,

Nyáry Béla
alkapitány.